

Alkmaar, hebben wij een oogenblik geloofd, dat wij dit onderwerp voorloopig zouden kunnen laten rusten. De werkelijkheid leerde het anders en thans zien wij ons gedwongen een uitvoerig vervolg te publiceren.

Zooals men weet, is het comité „Terug naar het Evangelie” de organisatie, waarvoor dr. v. d. Vaart Smit sprak.

Het blad constateert met verbazing, dat er predikanten zijn, die „aan deze propaganda voor het moderne heidendom” meedoen:

Triomfantelijk wordt daar in het bijblad van het Rotterdamsche comité „Terug naar het Geloof” mededeeling van gedaan en wij vinden respectievelijk de namen van V. W. F. B. Schmidt, Evangelisch-Luthersch predikant te Schiedam, de C. C. G. Visser en de J. H. F. Engel, predikanten te Rotterdam, naast die van den befaamden dominee dr. W. Th. Boissevain uit Oegstgeest en de mr. L. C. W. Ekerling, bekend door zijn in pijnlijk stilzwijgen aanvaard ontslag bij de A.V.R.O. en zijn samenwerking met de communisten in den Gemeenteraad van Amsterdam.

Het geheel geschiedt onder beschermheerschap van het voormalige N.S.B.-Statenlid J. van Hoey Smith. Deze heeft de Staten weliswaar om commerciële redenen verlaten, doch is natuurlijk nog uitermate geschikt voor een leidende rol bij deze mantelorganisatie.

Op 12 November j.l. heeft dr. Schmidt gesproken, op 19 Nov. trad agitator Ekerling op in de Lutherkapel, op 26 Nov. de Visser. Op 10 December a.s. is de beurt aan de Engel, wederom in de Lutherkapel.

Ook van een kinderkerstfeest wordt nu weer verhaald. Reeds enkele jaren geleden signaleerden wij zoo'n geval, ergens in 't Noorden.

Intusschen, ook het leger wordt geïnfecteerd, zoo klaagt „Eenheid door Democratie”:

Men zal zich herinneren hoe wij in ons nummer van 28 October zeer uitvoerige en gedocumenteerde mededeelingen hebben gedaan over de voorgeschiedenis van de spreekbeurt van de Ouwkerk van Purmerend, gehouden op 29 October te Alkmaar.

Deze spreekbeurt was georganiseerd door het comité „Evangelie en Volk”, een mantelorganisatie van de N.S.B., welke ressorteert onder de zgn. „Orde van Getuigen van Christus”, beter bekend als de „Orde van Getuigen van Mussert”, een anti-semitische instelling, welke staat onder de leiding van G. J. K. baron van Lynden van Horstwaerde, voorzitter van den Hoogen Raad van Discipline der N.S.B. Per circulaire was aan de N.S.B.-ers, welke de bijeenkomst bezoeken moesten, medegedeeld, dat het dragen van partij-insignes „ongewenscht en dus verboden” was.

Net als bij die religieuze rede van dr. H. W. v. d. Vaart Smit, destijds.

Niettemin, aldus het blad.

Niettemin kon men op 23 November j.l. in de ochtendbladen lezen, dat dr. H. J. G. Ouwkerk van Purmerend bij Kon. Besluit van 21 November, precies 24 dagen na onze uitvoerige publicaties dus, benoemd was tot reserve-veldprediker voor den tijd van oorlog bij het leger te veld!

Een vraag:

Wij vragen ons af, welke andere instantie aan het Depart. van Defensie er zich toe gezet kan hebben om — met voorbijgaan van de publiek bekende feiten — „kornel” Ouwkerk van Mussert-jeugd en van Evangelie en Volk — „voor den tijd van oorlog” op te dringen aan het leger te veld, welke andere instantie het wenschelijk heeft geoordeeld om het Departement in dezen tijd van drukken en harden arbeid te belasten met een benoeming, welke door honderdduizenden in den lande als een demonstratie moest worden opgevat.

Inzake den heer v. d. Vaart Smit:

In ons nummer van 27 Mei 1939 vestigden wij de aandacht op werkzaamheid van het Nederlands Christelijk Persbureau te 's-Gravenhage, waarvan dr. H. W. van der Vaart Smit directeur en dr. L. D. ter Laak Poot voorzitter is. Wij gaven tal van staaltjes van de propagandistische berichtgeving van deze instelling, welke b.v. door de van Mullem bovengenoemd verklaard werd uit de „N.S.B.-freundlichkeit” van den directeur. De van Mullem lijkt ons bij uitstek geschikt om dat te beoordeelen; hij is immers bestuurslid van het N.C.P.

Eind Mei of begin Juli maakte de voorzitter van het N.C.P., dr. Terlaak Poot, een reis naar Danzig en Gdynia. Bij zijn terugkeer schreef hij een stuk voor de 's-Gravenhagse Kerkbode, dat droop van de nazi-propaganda en waarvan de strekking in enkele opzichten treffende gelijkenis vertoont met de communicatie, welke Moskou op het oogenblik verspreidt aangaande Finland. De Haagsche predikant deelde b.v. in allen ernst mede, dat men in Danzig zoo bevreesd was voor een Poolischen inval..... Dit meer dan dwaze verhaal, werd door het N.C.P. natuurlijk onverwijld aan de dagbladen gestuurd en zoo vonden wij aanleiding om in onze persdienst-rubriek van 5 Augustus de aandacht op dit propaganda-gedoe te vestigen.

Precies 23 dagen later, werd dr. Terlaak Poot in vast verband als veldprediker aangesteld...

Ook Marnix schreef over de zaak; tot mijn spijt hebben we geen ruimte meer.

K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Hatten: A. Kuiper te Onnen (Gr.) en J. O. Mulder te Langerak (Z.-H.).

Beroepen te:
Solo (Holl. Kerk): Dr. S. U. Zuidema, miss. predikant (Geref. Kerk van Delft) te Solo.

Aangenomen naar:
Eefde-Gorsel: Cand. E. J. Oonkes, hulppred. te Apeldoorn.

Afscheid van:
Enkhuizen: D. Hoek. Tekst: 1 Sam. 12:24.

Intrede te:
Deventer: H. J. Riphagen. Tekst: Rom. 10:15 en 18. (31 Jan.)

Klundert: D. J. Raai. Tekst: 2 Cor. 5:19-21.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De classis 's-Gravenhage van de Geref. Kerken heeft praeparator geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer B. Richters te Scheveningen, cand. aan de Vrije Universiteit.

De heer Richters zal gaarne een beroep terstond in overweging nemen, en de Kerken des Zondags dienen. Zijn adres is: Kanaalweg 113 d, Scheveningen, tel. 555222.

— De classis Schiedam der Geref. Kerken heeft praeparator geëxamineerd en beroepbaar verklaard, den heer L. Blijdorp te Schiedam, cand. aan de Vrije Universiteit. De heer Blijdorp zal gaarne de kerken dienen en een e.v. beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: Nassaulaan 51 b, te Schiedam, telef. via 68165.

— Cand. M. van den Bosch hoopt heden uit Nederland, na een bijna 3½-jarig verblijf aldaar, als hulpprediker van de Geref. Kerk van Batavia, in Nederland terug te keeren. Hij stelt zich gaarne beschikbaar de Geref. Kerken te dienen. Zijn voorloopig adres is: Stationslaan 128 te Harderwijk.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND.”

Intrede te:
Hilversum: P. G. v. d. Hooff. Tekst: 2 Tim. 2:9.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:
Ermelo: H. Visser Man te Bunschoten.

Bedankt voor:
Middelham: N. de Jong te 's-Gravenhage-West.
Papendrecht: J. P. Geels te Drachten.
Werkendam: C. Smits te Slidrecht.

Intrede te:
Harderwijk: N. Brandsma. Tekst: 2 Kon. 2:14.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:
Dussen (N.-Br.): M. Verweij te Driesum (Fr.),
Eerbeek (toez.): E. Jansen Schoonhoven te Lichtenvoorde.
Westerhaar: Cand. L. J. Prins, hulppred. te Nieuw-Leusen.
Schalkwijk: Cand. W. J. Kolkert, hulppred. te Wierden.

Aangenomen naar:
Den Haag (vac. S. van Dorp): K. van de Pol te Wierden.
Roxum: C. J. van Roijen te Watergang.
Santpoort: R. H. Oldeman, voorg. Vrijz. Herv. te Haarlem.
Waxens-Brantgem: J. Kalmia te Hoogeteintum.

Bedankt voor:
Apeldoorn (vac.-J. C. H. Romijn): A. Dönszelmann te Amersfoort.
Den Haag (vac.-wiften A. B. te Winkel): G. Gerbrandy te Leeuwarden.
Hellouw: J. v. d. Heuvel te Poortvliet.

Intrede te:
Hilversum: A. A. van Ruler. Tekst: Luc. 5:31 en 32.
Parrega: C. C. H. de Look. Tekst: Psalm 118:1 en 4.
Vollenhove: J. P. Honnef. Tekst: 2 Cor. 5:20.

Afscheid van:
Groningen: J. Schoneveld. Tekst: Joh. 16:33.

Deputaten van de Generale Synode van Sneek voor de behartiging van de geestelijke belangen van onze militairen.

Deputaten b.g. willen gaarne het volgende aan de kerken berichten en verzoeken.

Zij hopen, dat de kerken haar volle aandacht hieraan zullen geven en dit stuk bewaren, opdat niet weer telkens vragen hierover gedaan behoeven te worden.

Eveneens verzoeken ze de classicale correspondenten in het bijzonder op deze dingen te letten.

1. De bijdrage, die de correspondenten moeten ontvangen van de kerken, is vastgesteld op f 2.— per honderd zielen of gedeelten van honderd zielen. Een kerk van 170 zielen behoort dus 2 x 2 = f 4.— te storten.

De penningmeester van Dep. zou het zeer op prijs stellen, wanneer alle bijdragen voor 1 Juli binnen kwamen.

Laat nu in deze periode geen enkele kerk en geen enkele classis achterblijven!

2. Behalve het innen van deze jaarlijkse bijdragen, is door de Synode ook aan Dep. opgedragen om af en toe een *bijzondere collecte* te vragen van de kerken in verband met de noden tijdens de mobilisatie.

Die collecte is in October aan de kerken aangevraagd. De meeste kerken hebben daaraan voldaan.

Verscheidene kerken zonden echter een kleine gift of in 't geheel niets. Deputaten vertrouwen, dat alle kerken die nog nalatig bleven, spoedig die collecte zullen houden en opzenden.

Voor de gemobiliseerde mannen en zonen van ons volk zal men toch gaarne eens een extra inzameling houden.

3. Deputaten zijn ook hartelijk dankbaar, dat veel Jongelingsverenigingen en vooral Meisjesverenigingen mooie giften inzonden. Zij mogen echter zeker nog meer hiervan verwachten.

Alle collecten en giften worden in het Zondagsblad verantwoord.

4. De gewone inkomsten (de bijdragen) zullen besteed worden voor de beroeping van een predikant voor de Marine in Den Helder (broodnodig), en voor subsidies aan die garnizoenskerken die den arbeid onder de militairen niet alleen meer aan kunnen en een hulpprediker gaan benoemen voor dat werk.

De garnizoenskerken, die hiervoor in aanmerking meenen te komen, kunnen bij Deputaten een verzoek indienen, met overlegging van een begroting.

5. De extra collecten en giften worden besteed voor tweemaal doel: n.l.:

a. *extra uitgaven voor de geestelijke verzorging van de militairen in deze mobilisatie.*

Dit geschiedt op allerlei manier. Op vele plaatsen liggen

bijv. militairen ver van een Geref. Kerk. Dan worden die op kosten van Deputaten met een autobus vervoerd.

Indien nog ergens troepjes Geref. militairen van kerkdienst verstoken zijn, kunnen ze zich tot Deputaten wenden.

b. *Steen aan den Ned. Mil. Bond en aan de vaste tehuisen.*

Aan dien Bond en aan die tehuisen wordt verzocht bij Deputaten een verzoek om subsidie in te dienen, met overlegging van een rekening en van een lijst van bedragen en giften, die ze tot nu toe van de Geref. kerken ontvingen.

Dan zal door Deputaten naar billijkheid en recht subsidie worden uitgekeerd.

Ook wordt, vooral in het Zuiden, subsidie gegeven voor hulpdiensten, het aanstellen van hulppredikers en het doen houden van militaire catechisaties op afgelegen posten.

In de derde plaats worden tijdelijke tehuisen gestemd.

En in de vierde plaats wordt steun verleend aan de leetuur-verspreiding.

In 't geheel is in deze enkele maanden reeds bijna vijf duizend gulden als subsidie uitgekeerd.

6. Sommige kerken vragen of ze de tehuisen en comité's, die bij haar aankloppen, nog moeten blijven steunen.

Deputaten achten het beter, dat dit niet meer gebeurt. Er is door hen nog wel eens een uitzondering gemaakt voor tehuisen in eigen plaats of in de omgeving, maar zij adviseeren nu om ook dat niet te doen.

Deputaten kunnen veel beter dan de kerken beoordeelen, welke tehuisen en comité's hulp noodig hebben, doordat ze alle begrotingen met elkander vergelijken en daardoor een algemeen overzicht verkregen wordt.

Zij vertrouwen dus, dat voortaan alle collecten en giften voor de militairen aan hen worden gezonden.

7. Deputaten deelen hierdoor ook mee aan alle predikanten en candidaten, die zich voor hulpdiensten of res.-veldprediker opgaven, dat de benoeming van Geref. res.-veldpredikers voorloopig stopgezet is en dat aan hulpdiensten in deze mobilisatie niet veel behoefte is. Het is heel anders dan in 1914—1918, doordat er veel meer veldpredikers zijn en doordat veel gebruik gemaakt wordt van autovervoer naar kerken.

8. *Wat de militaire attesten betreft.*

Deputaten adviseeren, dat aan alle militairen een militair res.-attest wordt meegegeven (gratis te verkrijgen te Delft), dat zij behouden moeten en bij de verschillende kerken, onder wier ressort ze vertoeven, moeten laten zien (niet inleveren), inzonderheid bij Avondmaalsvieringen.

Aan de kerkeraden (niet meer aan veldpredikers) kan bericht worden gezonden van daarheen vertrokken leden.

Deputaten voornoemd,

A. H. VAN MINNEN, praeses.

T. J. HAGEN, scriba-quaestor. Giro 35595.

Aan onze gemobiliseerde J.V.-ers.

Waarde Vrienden,

Het Bestuur van den Ned. Bond van Jongelingsverenigingen op Gereformeerden grondslag biedt jullie een kostbaar boekje aan.

Het is „Onze Dagorder”, samengesteld door Dr. W. A. Hoek, Dr. P. Prins e.a.

De bedoeling is niet: het op een verborgen plaatsje weg te stoppen of mee naar huis te nemen en daar te laten liggen; maar om het bij je te steken en er iederen dag een hoofdstukje uit te lezen.

Verzuimt niet, het betrokken Bijbelgedeelte, waarnaar verwezen wordt, er bij na te slaan — jullie hebt toch je Bijbel mee van huis genomen? Zoo niet, zorgt dan, dat je er zoo spoedig mogelijk een krijgt, want die hoort er bij.

Wij zenden jullie de „Dagorder” met gevoels van hartelijke vriendschap toe. Met de hede, dat de Heere er jullie rijk door zegene. Gebruikt het trouw, vrienden — meer dank vragen wij niet. Leef dicht bij de Schrift: wie volharden zal tot het einde toe, die zal zalig worden.

Voor onze militaire J.V.-ers, wier adres aan ons bureau in Amersfoort niet bekend is, mag de verenigingssecretaris ons het militaire adres geven. Dan zenden we ook daarheen een exemplaar. Let dus wel: alleen naam en adres worden ingewacht van diegenen, die niet aan het Bidsbureau bekend zijn, m.a.w. die niet als abonnee op het G. J. B. staan ingeschreven.

In de tweede plaats: zet er in uw brief bij, dat bedoeling van de opgave is om de „Dagorder” te mogen ontvangen.

Tenslotte mogen we u nogmaals opwekken met uw geestverwanten overleg te plegen over de oprichting van een militaire J.V. Bijbelstudie, onderzoek van de beginselen, die het leven stuwten, hebben we in alle omstandigheden van ons leven nodig, waar we ons ook bevinden, in welke verhouding God ons ook stelt.

Besprek met uw makkers deze mogelijkheid om uw eigen leven en dat van anderen te verrijken en te versterken. Het Bidsbureau te Amersfoort, Koninginnelaan, verschaft U inlichtingen, leidraden en bronnen.

God zegne u.

Hij stelle u tot een zegen.

Met hartelijken groet:

De Mobilisatie-Commissie:

P. VAN NES Can., Voorzitter.

A. VAN RIJN, Penningmeester.

LOD. KOIJMAN,

A. KUIPER.

JAC. G. v. OORD,

I. STAP, Secretaris.

Amersfoort, Januari 1940.

Zeer nauwkeurig samengesteld

aldus luidt het oordeel van Prof. Dr. K. Dijk over het breedvoerig kerkelijk jaar-overzicht van

Prof. Dr. K. SCHILDER

in het jaarboek 1940 ten dienste van de Gereformeerde Kerken.

Inderdaad! Dat oriënterend overzicht, breedvoeriger dan ooit, is alleen al het luttele bedrag van f 1 meer dan waard!

Prof. Dr. Dijk vervolgt:

„Ik beveel ook nu dit Jaarboek zeer dringend aan; het is uitzonderlijk verzorgd en bijgewerkt en een goede gids voor ons kerkelijk leven.....”

Prijs f 1.—, gecart. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks te bestellen op postrek. No. 36000 van de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES